



جابتن كحاكيمن شرعية مليسيا

PRA BICARA & PERBICARAAN

KETUA PENGARAH/KETUA HAKIM SYARIE

Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia

Department Of Syariah Judiciary Malaysia

Aras 7, Blok C, Kompleks Islam Putrajaya

No. 20, Jalan Tunku Abdul Rahman, Presint 3

62100 PUTRAJAYA

MALAYSIA

Tel : 603-8870 9300

Faks : 603-8870 9316

Portal Rasmi : www.jksm.gov.my

E-mel : naim1@esyariah.gov.my

Ruj. Kami : JKSM.600-1/2/4 JLD 6(11)

Takwim : 6 Jamadil Awal 1442H

Tarikh : 21 Disember 2020

YAA Ketua-Ketua Hakim Syarie,
Mahkamah-Mahkamah Syariah Negeri-Negeri.

ARAHAN AMALAN NO. 1 TAHUN 2020
PROSEDUR OPERASI STANDARD (STANDARD OPERATIONAL PROCEDURE
(SOP))
PENENTUAN STATUS AGAMA DI MAHKAMAH SYARIAH

Saya ingin menarik perhatian YAA kepada keputusan Persidangan Ketua-Ketua Hakim Syarie Seluruh Malaysia Kali Ke-75 Bil. 3 dan Mesyuarat Jawatankuasa Induk Arahan Amalan Mahkamah Syariah Seluruh Malaysia Tahun 2020 pada 14 hingga 15 Safar 1442H bersamaan 3 hingga 4 Oktober 2020 di Johor Bahru, Johor Darul Takzim yang telah bersetuju dan mengesahkan untuk menerima pakai Arahan Amalan berhubung dengan SOP Penentuan Status Agama di Mahkamah Syariah seperti di lampiran.

Arahan Amalan ini berkuat kuasa dengan serta-merta.

DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM BIN HAJI MOKHTAR

Ketua Pengarah/Ketua Hakim Syarie

Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia

PUTRAJAYA

**PROSEDUR OPERASI STANDARD (STANDARD OPERATIONAL PROCEDURE
(SOP))
PENENTUAN STATUS AGAMA DI MAHKAMAH SYARIAH**

PEGAWAI BERTANGGUNGJAWAB	PROSES KERJA PENENTUAN STATUS AGAMA
PENDAFTARAN KES	
Petugas Kaunter	1. Plaintiff hadir ke mahkamah
Petugas Kaunter	2. Menerima dokumen-dokumen daripada plaintiff seperti berikut: (i) Sekiranya plaintiff seorang muallaf yang berdaftar/ tidak berdaftar dan bermastautin di negeri: (a) Saman/ pernyataan tuntutan/ Borang Maklumat Peribadi; (b) salinan kad pengenalan; (c) dokumen pemelukan/ perakuan Islam; (d) pengesahan permastautinan; dan (e) membayar fi yang telah ditetapkan. (ii) Sekiranya plaintiff seorang yang dilahirkan sebagai muslim di sisi undang-undang/ didaftarkan sebagai muslim ketika kanak-kanak: (a) Saman/ pernyataan tuntutan/ Borang Maklumat Peribadi; (b) salinan kad pengenalan/ sijil kelahiran; (c) pengesahan pemastautinan; (d) salinan kad/ dokumen masuk Islam; dan (e) membayar fi yang telah ditetapkan.
Petugas Kaunter	3. Memastikan dokumen-dokumen yang difailkan lengkap dan mendaftarkan kes di bawah kod kes 043 (Arahan Amalan No. 3 Tahun 2015: Permohonan Pengisytiharan Status Agama)

PEGAWAI BERTANGGUNGJAWAB	PROSES KERJA PENENTUAN STATUS AGAMA
PEMFAILAN DAN PENYAMPAIAN	
Petugas Kaunter	4. Menetapkan tarikh sebutan/ pendengaran dalam tempoh 21 hari selepas kes didaftarkan (Arahan Amalan No. 2 Tahun 2013: Had Masa Sebutan dan Perbicaraan)
Penghantar Notis/ Peguam Syarie/ Plaintiff	5. Memastikan saman disampaikan kepada pihak defendan.
Penghantar Notis/ Peguam Syarie/ Plaintiff	6. Memastikan afidavit penyampaian disempurnakan.
SEBUTAN DAN PENDENGARAN KES	
Pendaftar	7. Mahkamah mendengar sebutan kes. 8. Memastikan pliding disempurnakan. 9. Memastikan sama ada terdapat permohonan interlocutori daripada defendan untuk mengarahkan plaintiff mengikuti Sesi Penilaian Status Agama yang dikendalikan oleh pihak ketiga untuk tempoh 90 hari tertakluk pada amalan dan prosedur di negeri (Contoh: Jabatan Mufti dan Jabatan Agama Islam). 10. Jika ada, hendaklah merujuk permohonan tersebut kepada hakim tanpa kelengahan. 11. Mendengar permohonan interlocutori tersebut.
Hakim	12. Sekiranya permohonan defendan diluluskan, mahkamah hendaklah memerintahkan: (i) kes induk ditangguhkan; (ii) plaintiff mengikuti Sesi Penilaian Status Agama untuk tempoh 90 hari; (iii) setelah plaintiff selesai menjalani Sesi Penilaian Status Agama, mahkamah hendaklah menerima dan meneliti Laporan Penilaian Status Agama oleh pihak yang menjalankannya yang mengandungi maklumat plaintiff berkaitan pemelukan Islam, latar belakang keluarga, status perkahwinan, pendidikan agama, rangkaian sosial, alasan

PEGAWAI BERTANGGUNGJAWAB	PROSES KERJA PENENTUAN STATUS AGAMA
Hakim/ Pendaftar	penentuan status agama dan rumusan perjalanan sesi penilaian; (iv) mahkamah, berdasarkan laporan tersebut, boleh memerintahkan mana-mana tindakan yang difikirkan wajar seperti berikut: (a) menasihatkan plaintif bertaubat; (b) melanjutkan tempoh Sesi Penilaian Status Agama; (c) memerintahkan kepada mana-mana institusi Islam; dan/ atau (d) pihak-pihak melengkapkan pliding untuk perbicaraan (jika perlu). 13. Sekiranya tiada permohonan interlokutori daripada defendan atau permohonan defendan tidak diluluskan, mahkamah hendaklah meneruskan kes dan memastikan pihak-pihak melengkapkan pliding. 14. Setelah pliding lengkap dan mahkamah berpuas hati, tarikh bicara ditetapkan.
PERBICARAAN	
Hakim	15. Semua perbicaraan di bawah SOP ini hendaklah dikendalikan berdasarkan Akta/ Enakmen/ Ordinan yang berkaitan. 16. Tempoh penyelesaian kes hendaklah dalam tempoh 180 hari dengan syarat segala kehendak kes dipatuhi dan prosiding kes berjalan lancar berdasarkan Arahan Amalan No. 2 Tahun 2013: Had Masa Sebutan dan Perbicaraan.
PENGHAKIMAN DAN PERINTAH	
Hakim	17. Sekiranya plaintif diisytiharkan status agamanya masih beragama Islam, mahkamah hendaklah mengeluarkan mana-mana perintah yang difikirkan wajar iaitu:

PEGAWAI BERTANGGUNGJAWAB	PROSES KERJA PENENTUAN STATUS AGAMA
	(i) Perintah istitabah kepada plaintiff; (ii) Perintah pembelajaran agama kepada plaintiff; dan/atau (iii) apa-apa Perintah kepada mana-mana institusi Islam. 18. Mahkamah sebelum mengisytiharkan status agama plaintiff, bolehlah mempertimbang dan memastikan apa-apa permohonan atau tuntutan berhubung dengan perkara-perkara berikut telah diselesaikan, jika ada: (i) pembubaran perkahwinan; (ii) pembahagian harta sepencarian; (iii) hak perwalian; (iv) hak pusaka; (v) hak jagaan anak (hadanah); dan (vi) hak-hak lain di bawah undang-undang Islam. 19. Sekiranya plaintiff diisytiharkan bukan lagi orang Islam, mahkamah bolehlah mengeluarkan perintah yang berkaitan.
Hakim	20. Keputusan berserta Alasan Penghakiman.
Pembantu Hakim/ Peguam Syarie	21. Draf perintah disediakan oleh mahkamah/ peguam syarie.
Hakim/ Pendaftar	22. Perintah ditandatangani dan dimeterai.
Pembantu Hakim/ Petugas Kaunter	23. Perintah diserahkan kepada pihak-pihak.
RAYUAN	
Pihak-pihak	24. Mana-mana pihak yang tidak berpuas hati terhadap penghakiman dan perintah mahkamah bolehlah memfailkan rayuan terhadap penghakiman dan perintah itu mengikut Akta/ Enakmen/ Ordinan yang berkaitan.